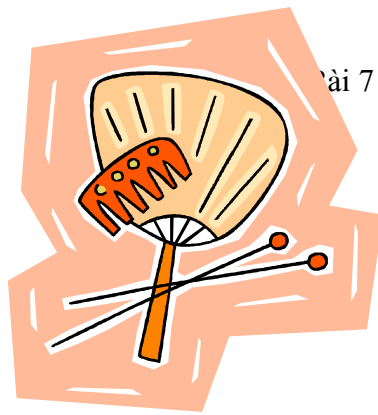

BÀI 7

THẰNG BỜM

Thằng Bờm có cái quạt mo.
 Phú ông xin đổi ba bò, chín trâu.
 Bờm rằng: Bờm chẳng lấy trâu.
 Phú ông xin đổi một xâu cá mè.
 Bờm rằng: Bờm chẳng lấy mè.
 Phú ông xin đổi ba bè gỗ lim.
 Bờm rằng: Bờm chẳng lấy lim.
 Phú ông xin đổi con chim đồi mồi.
 Bờm rằng: Bờm chẳng lấy mồi.
 Phú ông xin đổi nắm xôi, Bờm cười.

(Ca Dao)

Văn phạm:

Văn trong thơ lục bát

Luật bằng trắc. (bằng = không dấu hoặc dấu huyền)

(trắc = dấu sắc, dấu hỏi, dấu ngã và dấu nặng)

Câu 6 : b b t t b b (thương nhau cởi áo cho nhau)

Câu 8 : b b t t b b t b (Về nhà mẹ hỏi qua cầu gió bay)

Ca dao

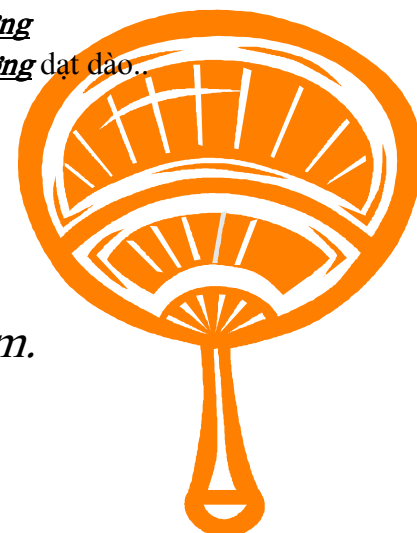
Vần : Từ cuối của câu 6 từ, vần với từ thứ 6 của câu 8 từ.

Từ cuối của câu 8 từ, vần với từ cuối của câu 6 từ.

Ví dụ: Em yêu tiếng Việt thiết **tha**, Ấu ơ tiếng mẹ ru **thương**
 Sắc huyền hỏi ngã thật **là** du **ương**. Dạt dào như sóng đại **ương** dạt dào.
 Ấu ơ tiếng mẹ ru **thương**,
 Dạt dào như sóng đại **ương** dạt dào. . .

Ca dao :

*Tay mang túi bạc kè kè,
 Nói bậy nói bạ chúng nghe rầm rầm.*

II. THỰC TẬP BÀN THẢO MỘT ĐỀ TÀI

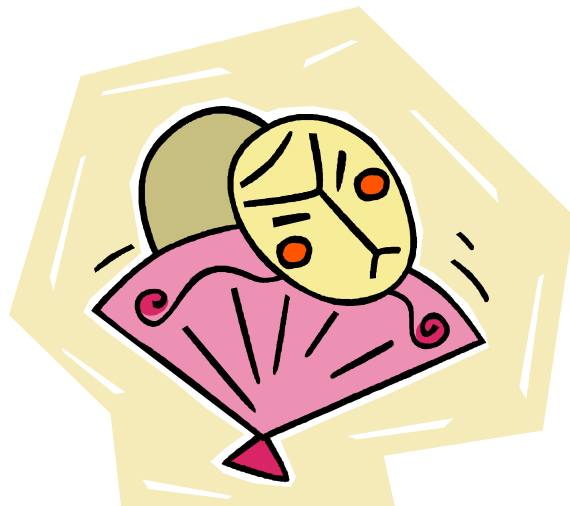
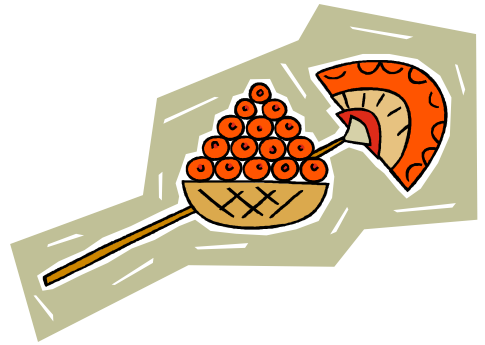
Gợi ý:

Ví dụ: Chuyện thằng Bờm.

- Tìm hiểu tâm lí phú ông.
- Bờm nghĩ gì về phú ông?
- Tại sao Bờm từ chối đổi những vật quý giá?
- Em nghĩ gì cách suy nghĩ của thằng Bờm?

Thực tập:

III. BÀI ĐỌC

A. BÁNH VẼ

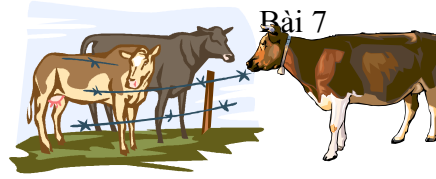
Cái quạt mo của thằng Bờm chả hiểu quý báu ở chỗ nào mà phú ông nhất định đem những đồ quý giá ra để đổi, nhưng cái gì Bờm ta cũng không chịu, nhưng khi phú ông đưa nắm xôi ra để đổi thì Bờm lại ô kê liền. Mọi người có thể cho là Bờm dại, nhưng theo ý tôi, Bờm rất khôn. Mấy cái thứ như ba bò chín trâu, ao sâu cá mè vân vân... .. là những món mà giá trị không thể tương đương với cái quạt mo. Phú ông đưa ra, chẳng qua là để xí gạt Bờm, cho Bờm ăn bánh vẽ, nên Bờm lắc đầu. Khi đưa ra nắm xôi, Bờm ừ liền vì nó biết, cái quạt mo của nó chỉ đáng giá nắm xôi, và khi nó ô kê nắm xôi, chắc chắn nó sẽ được ăn nắm xôi thật, chứ không phải là hình vẽ của nắm xôi. Thằng Bờm là một đứa bé rất khôn ngoan và thực tế chứ không phải là tham ăn như mọi người vẫn hiểu lầm.

Nguyễn-thị-Hồng-Diệp
(Sỏi đá bên đường)

B. Tìm hiểu ý nghĩa sâu sắc của cá câu ca dao, tục ngữ, thành ngữ để:
Tập áp dụng những câu đó... .. khi viết văn hoặc nói chuyện.

- Ai ở trong chăn mới biết chăn có rận.
- Bà con xa thua láng giềng gần.
- Bán anh em xa, mua láng giềng gần.
- Cây nhà lá vườn.
- Đất có lề, quê có thói.

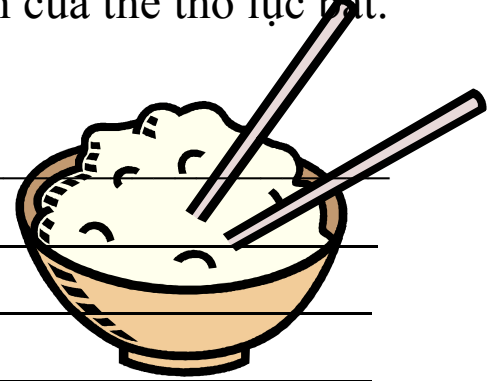
IV. BÀI TẬP

I. Hãy tìm các vần trong bài Thằng Bờm của thể thơ lục bát.

Ví dụ: Cuối câu 6 từ, từ *mo* là vần *O*

Từ thứ 6 của câu 8 từ, từ *bò* là vần *O*

II. Hiểu bài:

a. Cái quạt mo của Bờm có đáng giá cao không?

b. Tại sao Bờm không đổi lấy những vật đáng giá?

c. Lý do tại sao?

d. Tại sao Bờm chỉ chịu đổi lấy nắm xôi?

III. Em thử đặt vài câu thơ theo thể lục bát.
